

ТОШКЕНТ ОЖШОМИ

ШАҲАР
ИЖТИМОЙ-
СИЁСИЙ
ГАЗЕТАСИ

XVI сақоси
Хаср
Барча маъбалардан
олинган сўнги хабарлар

Мамлакатимизда

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган ♦ № 145 (9.640) 2001 йил 12 декабрь, чоршанба ♦ Сотувда эркин нархда

ПРЕЗИДЕНТНИНГ ВЕНА УЧРАШУВЛАРИ

Илгари хабар қилингандек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Исло Каримовнинг Австрия Республикаси Федерал Президенти Томас Клестилнинг таклифи бўйича Австрияга расмий ташрифи давом этмоқда.

11 декабрь эрталаб Президент Исло Каримов ўзи жойлашган «АНА Гранд» меҳмонхонасида Австриянинг собиқ Федерал канцлери Франц Враницкий ҳамда Контролбанк ижрочи директорлар кенгаши аъзоси Рудольф Шолтен билан учрашди. Учрашувда мамлакатларимиз ўртасида иқтисодий алоқаларни ҳар томонлама ривожлантириш, ишбилармонларнинг ҳамкорлигини кенгайтириш, Ўзбекистонга Австрия сарможаларини кўпроқ жалб этиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Маълумки, Ф. Враницкий Федерал канцлер лавозимида ишлаган пайтда Ўзбекистонга ташриф буюрган. Шундан буён у билан Исло Каримов ўртасида қалин шахсий дўстона муносабатлар қарор топган. Айтиш мумкин, Ф. Враницкий Австрия ишбилармонлари уюшмасига раҳбарлик қилади. Исло Каримов Ўзбекистон — Австрия муносабатларини ривожда бу инсоннинг ҳиссаси катта эканини алоҳида таъкидлади ва австриялик ишбилармонлари Ўзбекистонга янада кўпроқ сарможа киритишга даъват қилди.

Президентимиз Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилати (ЕХХТ) бош котиби Ян Кубишини қабул қилди. Суҳбат чоғида Ўзбекистон — ЕХХТ муносабатлари, мазкур ташкилот фаолиятини такомиллаштириш масалалари муҳокама қилинди. Исло Каримов ЕХХТнинг хавфсизлик масалаларидаги иштирокини кенгайтириш, ташкилотнинг бу борадаги амалий ҳаракатларини кўпайтириш бугунги куннинг долзарб вазифаси эканини таъкидлади. Учрашувда Афғонистонда юз бераётган воқеалар хусусида ҳам фикр алмашилди.

Мазкур учрашувлардан кейин Президент Исло Каримов «Хорбург» саройига келди. Уни Австрия Президенти Томас Клестил кутиб олди. Олий даражадаги меҳмонни расмий кутиб олиш маросими бўлди. Фахрий қоровул саф тортти, икки мамлакатнинг давлат мадҳиялари янгради.

Президентларнинг яқма-яқма суҳбатида Ўзбекистон билан Австрия ўртасидаги сиёсий-иқтисодий, маданий алоқаларни ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди. Австрия раҳбари мамлакатларимиз улкан иқтисодий салоҳиятга эга эканини, Президент Исло Каримовнинг мазкур ташрифи мавжуд имкониятлардан кенгроқ фойдаланиб, ўзаро ҳамкорлик қўламини оширишга йўл очганини таъкидлади. Айтиш пайтда у Ўзбекистоннинг халқаро сиёсат майдонидаги таъбиқсиз фаолияти, террорчиликка қарши кураш борасидаги саъй-ҳаракатларига юқори баҳо берди.

Сўнгра шу эрининг ўзида ҳужжатларни имзолаш маросими бўлди.

Унда автомобиль, темир йўл ва дарё транспорти, халқаро юк ташини соҳаларида ҳамда Мирзо Улугбек номидagi Ўзбекистон Миллий университети ҳамда Вена университети ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар қабул қилинди.

Шу кунги Президент Исло Каримов Австрия Федерал канцлери Волфганг Шюссел, Миллий кенгаш (парламент) раиси Хэнч Фишер ҳамда ташқи ишлар вазири Бенита Ферреро-Вальднер билан учрашди.

Анвар БОБОЕВ,
ЎЗА махсус муҳбири.

СУРАТДА: расмий ташриф чоғидан лавҳа.
Муҳаммад Амин олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент жаноблари!

Ўзбекистоннинг террорчиликка қарши кураш ҳамда Афғонистон халқиға инсонпарварлик ёрдами кўрсатиши давом эттираётган халқаро коалицияни қўллаб-қувватлаши борасида шахсан Сиз кўрсатаётган саъй-ҳаракатларини юксак қадрлайман. Ўзбекистонда АҚШ қуролли кучларининг муайян қисмини қабул қилиш ҳақидаги қарорингиз амалга ошираётган ишimizга катта ҳисса бўлиб кўшилди. Вазифамиз осон эмас, муваффақиятга эришишимиз учун вақт керак. Аммо биз биргаликда барибир ўз мақсадимизга етамиз.

Айтиш пайтда биз асосий эътиборни террорчиликка ва уни қўллаб-қувватловчи кучларга қарши ҳамкорликда курашга қаратаётган бўлсак-да, мен, Ўзбекистон билан узоқ муддатли ҳамкорликни ривожлантиришимиз лозим, деган қатъий фикрдаман. Ўзбекистон демократия ҳамда мамлакат иқтисодиёти ва институтларини эркинлаштиришга қаратилган ислохотлар асосида суверенитети мустақамлашиб, қудрати ва фаровонлиги охиб бораётган давлат сифатида ривожлангани сари, биз халқингиз учун улкан сиёсий ва иқтисодий эркинликларни таъминлаш мақсадида Сизни ҳар қадамда қўллаб-қувватлаётимиз. Шу билан бирга, бошқа қудратли давлатлар учун ўз уйдик бўлиб қолган минтақангизда том маънода мустақил сиёсат юритиш учун қарорлар қабул қилишингиз осон эмаслигини яқини англаймиз. Ўзбекистон Бош вазирининг ўринбосари Азимов раҳбарлигидаги делегациянинг ўтган ҳафта Вашингтонга буюрган самарали ташрифи чоғида маъмуриятимиз аъзолари бу борада аниқ ва ошқора баёнот берди.

Ўзаро ҳамкорлигимиз кенгайган сари Америка Қўшма Штатларининг Ўзбекистонга ёрдами ҳам кўпайиб бораверади. Маъмуриятимиз бу йил Ўзбекистондаги сиёсий ва иқтисодий ислохотларни икки томонлама қўллаб-қувватлаш мақсадида берилётган ёрдам ҳажмини уч баробар оширишни мўлжалламоқда. Биз мамлакатингизнинг иқтисодий ислохотлар дастурини ривожлантиришга қаратилган саъй-ҳаракатларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаймиз. Чунки бу дастур Ўзбекистонда ишончли иқтисодий пойдовер барпо этишга ёрдам беради ва халқаро молия институтларининг кенг ва самарали ҳамкорлиги учун йўл очди.

Биз Афғонистонга инсонпарварлик ёрдами кўрсатиш борасидаги ҳамкорлигимизни янада мустақамлашдан манфаатдоримиз. Сизнинг Термиздаги Дўстлик кўпригини охиб тўғрисидаги қарорингизни маъқуллаймиз ва қўллаб-қувватлаймиз. Бу қадам оғир аҳволда қолган Афғон халқиға ёрдам бериш борасидаги қатъиятчанлигини бутун дунёға намойиш этади. Халқаро инсонпарварлик ташкилотлари ҳодимларининг Термизга келиб-кетилиши осонлаштириш орқали, Сиз Афғонистонни тизлаш бўйича халқаро коалициянинг саъй-ҳаракатлари доирасида Ўзбекистоннинг етакчилиги маъноси янада мустақамламоқдасиз.

Бундай муҳим ишда АҚШ ва унинг халқаро коалициядаги шерикларини қўллаб-қувватлаш борасидаги тарихий қарорингиз учун Сизга яна бир миннатдорлик изхор этаман. Бу масалаларни шахсан Сиз билан яқин ойлarda Америка Қўшма Штатларида муҳокама қиламиз, деган умиддаман.

Эҳтиром ила,
Жорж БУШ,
АҚШ Президенти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ҚАРОРИ МУБОРАК ҲАЖ ЗИЁРАТИГА БОРУВЧИЛАРГА ЁРДАМ КЎРСАТИШ ҲАҚИДА

Мамлакатимиз фуқароларининг виждон эркинлиги борасидаги конституциявий ҳуқуқларини таъминлаш, муборак ҳаж амалларини адо этишда қўлайлик, имтиёз ва зарур шарт-шароит яратишга давлат томонидан ёрдам кўрсатиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг 2002 йилда ҳаж зиёратини ташкил этиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.
2. Муборак ҳаж сафарини ташкил қилиш, зиёратчиларни рўйхатини республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази, «Маҳалла» ва «Нуроний» жағармаларининг жойлардаги бўлимлари вакиллари иштирокида кенг жамоатчилик фикрини инобатга олган ҳолда тузиш, мусулмонларнинг талаб-эҳтиёжларини адолатли равишда қондириш масъулияти Ўзбекистон мусулмонлари идораси раҳбарияти, унинг жойлардаги мутасадди вакиллари зиммасида эканлиги, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита уларга ёрдам кўрсатиши эътиборга олинсин.
3. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки (З.Мирҳужаев) Ўзбекистон мусулмонлари идораси тасдиқланган рўйхатга биноан, мамлакатимиздан ҳажга кетаётган ҳар бир фуқаро учун 1482 (бир минг тўрт юз саксон икки) АҚШ долларини имтиёзли алмаштириб беришни таъминласин.
4. Зиёратчиларнинг тегишли миқдордаги сўм маблағларини жойларда йиғиб олиш ва Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг тегишли бўлимларига топшириш Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг маъсул ҳодимлари зиммасига юклансин.
5. Бу маблағлар Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг Миллий банкдаги махсус ҳисоб рақамига жамланиб, белгиланган миқдори ҳамда ҳаж зиёратчиларига хизмат кўрсатувчи ишчи гуруҳининг сафар харажатлари банклараро савдо сессияларида хоржий валютатга бўлган талаб ва таклиф асосида ўрнатиладиган эркин курс бўйича эркин муомаладаги валютатга конвертация қилинсин. Конвертация қилиш чоғида улар воситачилик йиғимларидан озод этилсин.

4. Белгилаб қўйилсинки, Ўзбекистон мусулмонлари идораси барча зарур тўловларни Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг чет эл банкларига доир қореспондент ҳисоб рақамлари орқали пул ўтказиш йўли билан амалга оширадди.
5. Ўзбекистон ҳаво йўллари миллий авиакомпанияси (А.Рўзметов) 2002 йил февраль-март ойларида зиёратчиларнинг ҳаж сафарига бориб келишлари учун қўлай шароит яратиш, Тошкент-Жидда-Тошкент йўналишидаги авиачипталарнинг нархини арзонлаштириш чораларини кўрсин.
6. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Ф.Назиров) Саудия Арабистони Ҳаж ишлари вазирлиги томонидан қўйилган тегишли талаблар ва мамлакатнинг иқлим шароитини ҳисобга олган ҳолда зиёратчиларни қўриқдан ўтказишни, ҳаж даврида уларга ёрдам кўрсатишни ташкил этсин.
7. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги (З.Алматов), Ташқи ишлар вазирлиги (А.Комилов), Давлат божхона қўмитаси (У.Комилов) Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг тақдимига кўра зиёратчиларнинг сафар ҳужжатларини белгиланган тартибда расмийлаштиришни таъминласинлар.
8. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги (З.Алматов) ва Миллий хавфсизлик хизмати (Р.Иноятов) зиёратчиларнинг умумий хавфсизлигини таъминлаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг ноқонуний йўллар билан ҳаж зиёратига бориши оқибатида рўй бериши мумкин бўлган қўнғилсиз воқеаларнинг олдини олиш чора-тадбирларини белгиласинлар.
9. Ўзбекистон мусулмонлари идораси ва оммавий ахборот воситаларига муборак ҳаж зиёратининг моҳияти, талаблари, мuddати ва уни амалга оширишнинг тартиб-қоидалари ҳамда унинг яқунларини кенг ва ошқора ёритиб бориш тавсия этилсин.
10. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Х.Кароматов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И.КАРИМОВ
Тошкент шаҳри, 2001 йил 7 декабрь.

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг ҚАРОРИ Ўзбекистон Республикаси референдум округларини тузиш тўғрисида

«Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 15-моддасида асосан Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси ҚАРОР ҚИЛАДИ:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси томонидан 2002 йил 27 январь кунига тайинланган Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказиш мақсадида қуйидаги округлар тузилсин, жумладан:

Тошкент шаҳар референдум округи, Тошкент шаҳри чегараси доирасида, референдумда иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлганлар сони 1242,0 минг киши. Референдум ўтказувчи округ комиссиясининг

жойлашган манзили — Ўзбекистон Республикаси Давлат акционерлик сугурта компанияси биноси, 700047, Тошкент шаҳри, Мовароуннаҳр кўчаси, 13-ўй.
Марказий сайлов комиссияси Раиси
А.АҲАДОВ.
Тошкент шаҳри, 2001 йил 10 декабрь.

Бугуннинг қадрли

2002 — ҚАРИЯЛАРНИ ҚАДРЛАШ ЙИЛИ

Ҳар йили Ўзбекистон Республикаси Конституция кунини умумхалқ байрами сифатида нишонлаш

билан бирга бўсадада турган Янги йилнинг қандай номланганини ҳам ўзига хос тانتана билан белгилаб оламиз. Мана бир неча йилдирки, бу яқин одат ҳаётимиздан мустахам ўрин олиб аянча тусига кириб бормоқда. Инсон манфаатлари, Оила, Аёллар, Соғлом авлод йиллари ҳам биримиз ҳаётимизда ўзига хос нури излар қолдириди. Утаётган Аналар ва болалар йиллими эса юқорида санаб ўтган йилларнинг манتيкий давоми бўлди.

Юртимизга янги нафас, янги руҳ ва қадр олиб келётган Янги йилнинг Қарияларни қадрлаш йили деб эълон қилинишининг ўзи Янги йилнинг қандай кўлиб келётганидан далолат бериб турибди. 2002 йилнинг шундай эъзозли ва қадри ном билан аталгани барча катлами хаммаҳарларимизни ҳам руҳлантириб уларда бугуннинг қадрлига етиш туйғусини янада қўчатириб қўборди. Уларнинг дил изхорларидан айримларини эътиборингизга ҳавола этмоқдамиз.

Қобил ЗОКИРОВ,
маҳалла оқсоқоли.

— Президентимизнинг Янги йилни Қарияларни қадрлаш йили деб эълон қилганликларини халқимизнинг азалий қадриятларидан бири — биз кексаларни ардоқлашга бўлган катта эътибор деб тушунамиз. Шундай дорилоним қўнларга етганимизга шукр. Собик иттифок даврида не сир-синоатларни бошдан кечирмадик дейсиз. Еш авлод бу қўнларнинг қайси бирига ўзи шохид, қайси биридан тарихий манбалар, нурунийларнинг ҳикоятлари орқали бохабар. Бу ҳақда тақорлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ.

Мен анча-мунча ёшни қоралаб қолган бир инсонман. Пиру бадавлат оилам бор. Фарзандларим камолга етган. Дастурхонимиз тўқин. Ўзим ҳам умр бўйи қурилишда ишлаб қарилдик таътилга чиққанман. Куч-қувватим бор экан меҳнатсиз ўтиришни ўзимга эп қўрмайман. Ҳозир маҳалла оқсоқолиман. Шу юмуш билан маҳалламга озми-кўпми фойдам тегиб турганидан фахрланаман. Баъзан аёлим: «Отаси, энди қариб қолдингиз, уйда тинчгина ўтирсангиз бўлмайдингиз» деб қолади. Шунда унга: «Онаси, шундай замонда тиниб-тинчиб ўтириб бўладим. Қуриб турибсан, ҳамма ёрда ёшарис, янгилаш. Ҳали тарих тарих бўлиб бўнақсини қўрмаган. Қанча-қанча ўтмишдошларимиз орзу қилиб етолмай армонда кетган Мустақиллигимизни авайлаб қадрлаш нафақат ёшларнинг, балки биз кексаларнинг ҳам, умуман барчанинг иши» дейман.

Тўғри-да, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

Тўғрида, яқин даврлар келди, деб ёстиқ қўқоқлаб осмонга қараб ётган билан мустақиллик ўз-ўзиндан мустақамлашиб қолмайди. Бунинг учун биз кексалар ҳам ўзига хос, мос иш топиб саъй-ҳаракат қилишимиз керак.

даври. Умр поённинг сарҳисоби. Беихтиёр ўтириб ўтган қўнларга назар ташлайсан. Ундаги нури изларни қўриб қувонасан, бекорчи ўтган яқин эов кетган умрингга ачинасан. Гали узоқдан бошланганидан мурод шунки, биз кексалар элвоб-даловли қўнларни бошдан ўтказдик. Ёшлик орзу-истакларимизнинг тўла амалга ошмай қолдишида балки ўша қўнларнинг тасвири бўлса эҳтимол. Сизлар эса дорилоним қўнларни бошдан кечирясан. Бу қўнларнинг қадрига етиш. Ҳаётда ўзингиздан нури из қолдиришга ҳаракат қилиш. Бунинг учун сизга барча имкониятлар яратиб берилган. Келинг, бир дуо қилайлик. Илоҳим обод юртимизга кўз теғмасин.

Шухрат ЭРМАТОВ,
ишчи:

— Ота-оналаримиз ўзимизнинг кўрми, файзи, барокоти. Улар билан хонадонимиз обод. Бу зотлар оилаларни аҳил ва иноқ яшашга ундаб, уларни хаммиша бирлаштириб, қовуштириб турадилар. Ахир нурунийларимиз: «Қария бор унинг париси бор», деб бежиз айтмаганлар. Ота-оналар барҳаёт уйдан гўе нур, ёрғулик таралаётгандек бўлади. Бу ҳам бува-буваларимизнинг, ота-оналаримизнинг ўзига хос файзи, кўрми.

Атрофга назар ташлаб қўпинча ўзимга ўзим: «Ҳуш, биз ўшлар кексаларнинг қадрига етганимиз, уларни авайлаб, тирикчиликда дуоларини олаётимиз, деб ўйланиб қоламиз. Ота-она вафотидан кейин унинг қадрига етган бир яқин танишимнинг: «Агарда ҳаётим бардам бўлсин десанг, ота-онангнинг дуосини ол, уларга умр бўйи хизмат қил. Шунда мен каби кейин афсусланиб қормайсан», деган гап сира ёлдиман чиқмайди. Шундай экан биз ҳам ўз вақтида қарияларни, ота-оналаримизни эъзозлайлик, қадрига етайлик.

«Қайтар дунё» деган сўзни кўп эшитамиз. Бу гап албатта бежиз айтилган. Биз қатталар кексаларга қанчалик хизмат қилаётган бўлсак, балтага умид билан ўстиратган фарзандларимиздан ўзимизга қайтди. Яқинлик доимо йўлдошнинг бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси Э.Х.Халиловнинг иккинчи чақириқ Олий Мажлиси еттинчи сессиясидаги Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказиш тўғрисидаги МАЪРУЗАСИ

Хурматли Президент!
Мухтарам депутатлар ва сессиямиз қатнашчилари!
Парламент тарихи аслар билан улланади. Замонлар ўзгариши билан парламентнинг роли ҳам илҳами ўзгариб, унинг моҳияти янги ғоялар, тамойиллар билан, шаклланиш ва фаолият кўрсатиш тажрибаси билан бойиб боради. Парламентаризм ғояси биринчи минг йиллик бўсағасида Римда, Англия ва Испанияда халқ мажлислари шаклида юзага келган бўлиб, шундан сўнг давлат анжумани даражасига кўтарилганга қадар яна бир неча тараққигиёт босқичларидан ўтган.

Ўзбекистоннинг ўзига хос тарихий кемиши мамлакат кўнун чикарувчи олий органининг ҳам ўзига хос, тақдорланмас хусусиятларини белгилайди.
Авалло шунги таъкидлаб ўтиш лозимки, Ўзбекистонда парламентаризм совет империнининг хуқмон доиралари истанган нарса эмас эди. Унинг шаклланиши ва ривожланиши СССР марказий ҳокимияти томонидан ўтказилган мустақиллик, авторитет, мустақил сийбатга қарши жиддий кураш жараёнида кечди. Ўзбекистоннинг узок давр мобайнида тоталитар коммунистик тузум урналиган улкан давлат таркибиде бўлганини мамлакатда парламентаризмининг умумэтироф этиланг асл маънодаги давлат институти сифатида ривожланишига салбий таъсир кўрсатди. ВЎИҚ, Олий Совет, Халқ депутатлари съезди тилпиди кўнун чикарувчи органлар — парламентнинг умумий моделига мис бўлмаган, фуқаролар вакиллиги — сохта, фахат расмиичлик фаолияти ушун бўлган, кўнунчилик фаолияти эса — анча чекланган эди.

Умуман олганда Совет даврини тахлил этиш шунги кўрсатадики, Ўзбекистон давлат ҳокимияти тизимида том маънодаги кўнун чикарувчи корпус, парламент ҳеч қачон бўлмаган.

80-йилларнинг охири ва 90-йилларнинг бошларида ҳам ўтиш босқичини кечираётган собиқ СССР давлатларида парламентларнинг тақдирини мураккаб, баъзан эса фожиали кечди. Собиқ Совет ҳудудига таъкидлаб топан айрим давлатларнинг тажрибасига назар ташлаш кифоя: Россияда парламент ўқда тутилганлиги ва қувви юборилганлиги, Беларусу ва Украина парламентларининг бўлиниб кетиши, Козогистондаги парламент инквизици шулар жумласидан. Булар жамятда ривожланган сийсий маданият йўқлиги шароитидаги курашининг, зиддиятларини, ҳокимият бекарорлигини чўқурлаштириш парламентаризм ғояларини обрўсузланганлиги ва давлатнинг ўзини заълаштиришдан курашининг натижасидир.

Афсуски, уша давларда Ўзбекистон сийсий ҳаётда ҳам кўнун чикарувчи ҳокимияти ташкил этишига эди. Кўнун ҳужжатлари фуқароларнинг айрим гуруҳлари ўз фикрларини имтиналлар ва намоишлар, ултигатулар йўли билан билдирган, шу эълаб давлат ҳокимияти органларига бевосита таъсир ўтказишга ҳаракат қилган, сийсий эхтирсорлар жунбушга келган бир вазиетда қабул қилинган ҳоллар ҳам бўлди.

1992 йил 8 декабрда, мустақиллик шароитида қабул қилинган Конституция шарафати билан Олий Мажлис мутлақо олий кўнун чикарувчи орган сифатида вуждуга келди.

Мамлакатимизда парламентаризмининг қарор топиши ва ривожланишида мустақил Ўзбекистон миллий давлатчилигининг асосчиси — Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов улкан урни тутди. Олий Мажлис ташкил топан дастлабки кўнунлар қонун мажлиси Президентини янги типдаги парламентнинг қарор топишига шахсан катта эътибор қаратдилар, кўнун чикарувчи олий орган мустақил Ўзбекистон янги давлатчилиги тузилисиде муносиб ўрин эгаллаши тўғрисида мунтазам жамбуҳлик қўлдилар. Айнан президентнинг кўмагида Олий Мажлис том маънода умумэтироф этиланг мазмун-моҳият касб этди ва кўнун чикарувчи олий орган — парламенти айланда ҳамда ҳокимиятининг бошқа тармоқлариға мамон жихатидан тенглашиш. Шу тариха зарур конституциявий-ҳуқуқий мувозанат таъминланди.

Хурматли депутатлар!
Маълумки, ҳокимият вакиллик органининг ваколатлари ва тузилиши масаласи парламентнинг қандай эканлигиға, яъни у бир па-

латали ёки икки палатали эканлигиға узвий боғлиқдир. Шуниси эътиборга моликки, давлат тузилишининг шакли қандайлигидан қатъи назар, демократик мамлакатларнинг аксариятида кўнун чикарувчи органлар икки палаталидир. XX аср сўнгиги йилликларнинг ўзида умуммиллий кўнун чикарувчи органлардаги иккинчи палаталар сони 45 тадан 70 гаға кўпайди. Икки палатали парламентлар жаҳоннинг ҳамма йирик мамлакатларида фаолият кўрсатиб келмоқда. Жаҳон иқтисодийётда етакчи ўрин тутган давлатларнинг кўнун чикарувчи органлари ҳам (Буюк Британия, Италия, АКШ, Франция, Швейцария, Япония ва бошқалар) шу схема бўйича иш юрймоқдалар. Ана шунинг учун ҳам ишонч билан айтиш мумкинки, янги аср бўсағасида икки палатали тизим (бикамерализм) парламентаризм тараққилининг асосий тенденциясиға айланди.

2000 йилнинг 14 мартда Париж шаҳрида бўлиб ўтган жаҳон сенаторларнинг мажус анжумани кўнун чикарувчи органлар икки палатали механизмнинг феномениға, унинг демократик ҳамда ҳуқуқий давлат таркиби топшишга урниға бағишланди. Анжуманда бўлиб ўтган барча бахсларнинг асосий хулосаси шундан иборатки, икки палатали парламент мамлакатнинг мунтақалири, кичик тузилишлари, олисрок жойлашган қисмларининг маънаватлариға ривожланишиға салбий таъсир кўрсатди. ВЎИҚ, Олий Совет, Халқ депутатлари съезди тилпиди кўнун чикарувчи органлар — парламентнинг умумий моделиға мис бўлмаган, фуқаролар вакиллиги — сохта, фахат расмиичлик фаолияти ушун бўлган, кўнунчилик фаолияти эса — анча чекланган эди.

Умуман олганда Совет даврини тахлил этиш шунги кўрсатадики, Ўзбекистон давлат ҳокимияти тизимида том маънодаги кўнун чикарувчи корпус, парламент ҳеч қачон бўлмаган.
80-йилларнинг охири ва 90-йилларнинг бошларида ҳам ўтиш босқичини кечираётган собиқ СССР давлатларида парламентларнинг тақдирини мураккаб, баъзан эса фожиали кечди. Собиқ Совет ҳудудига таъкидлаб топан айрим давлатларнинг тажрибасига назар ташлаш кифоя: Россияда парламент ўқда тутилганлиги ва қувви юборилганлиги, Беларусу ва Украина парламентларининг бўлиниб кетиши, Козогистондаги парламент инквизици шулар жумласидан. Булар жамятда ривожланган сийсий маданият йўқлиги шароитидаги курашининг, зиддиятларини, ҳокимият бекарорлигини чўқурлаштириш парламентаризм ғояларини обрўсузланганлиги ва давлатнинг ўзини заълаштиришдан курашининг натижасидир.

Афсуски, уша давларда Ўзбекистон сийсий ҳаётда ҳам кўнун чикарувчи ҳокимияти ташкил этишига эди. Кўнун ҳужжатлари фуқароларнинг айрим гуруҳлари ўз фикрларини имтиналлар ва намоишлар, ултигатулар йўли билан билдирган, шу эълаб давлат ҳокимияти органларига бевосита таъсир ўтказишга ҳаракат қилган, сийсий эхтирсорлар жунбушга келган бир вазиетда қабул қилинган ҳоллар ҳам бўлди.

1992 йил 8 декабрда, мустақиллик шароитида қабул қилинган Конституция шарафати билан Олий Мажлис мутлақо олий кўнун чикарувчи орган сифатида вуждуга келди.
Мамлакатимизда парламентаризмининг қарор топиши ва ривожланишида мустақил Ўзбекистон миллий давлатчилигининг асосчиси — Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов улкан урни тутди. Олий Мажлис ташкил топан дастлабки кўнунлар қонун мажлиси Президентини янги типдаги парламентнинг қарор топишига шахсан катта эътибор қаратдилар, кўнун чикарувчи олий орган мустақил Ўзбекистон янги давлатчилиги тузилисиде муносиб ўрин эгаллаши тўғрисида мунтазам жамбуҳлик қўлдилар. Айнан президентнинг кўмагида Олий Мажлис том маънода умумэтироф этиланг мазмун-моҳият касб этди ва кўнун чикарувчи олий орган — парламенти айланда ҳамда ҳокимиятининг бошқа тармоқлариға мамон жихатидан тенглашиш. Шу тариха зарур конституциявий-ҳуқуқий мувозанат таъминланди.

Хурматли депутатлар!
Маълумки, ҳокимият вакиллик органининг ваколатлари ва тузилиши масаласи парламентнинг қандай эканлигиға, яъни у бир па-

Хокимиятға таъсир кўрсатиш электорал механизмларининг жамят томонидан ўзлаштирилиши ижтимоий фикрни юштиришға, ижтимоий нуқта назарларни аникроқ библи олишға, фуқаролик жамятининг фикрлари ва қарашларининг давлат мухокамаси даражасига етказиш вазиёфининг эълимасиға оладиган тузилишлари, жумладан сийсий партиалар, мустақил касаб уюшмалари ва бошқалар вуждуга келишиға кўмаклашадди.

Юқориде баён этилганлардан келиб чиққан ҳолда кўнунчилик асосий хулосаларини баён этмоқчи эдим. Биринчидан, Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов иккинчи чақириқ Олий Мажлисининг иккинчи сессиясида илгари сурган икки палатали парламентни тузиш зарурлиги тўғрисидаги ғояни ҳаётға тадбиқ қилиш зарур эканлиги қундек равшан бўлиб қолди.

Малакали юристлар, иқтисодчилар, сийсатушнослар ишлайдиган янги профессионал парламентға ўтиш учун мамлакатимизда реал сийсий ва бошқа шарт-шароитлар пишиб етилди. Бундай мутақассислар ҳозир дийримизда етарли даражада бочи. Жамятда ҳуқуқий маданият даражасининг ортганиги ҳам шунға жаъоб беради.

Иккинчидан, давлат ҳокимиятини ташкил этишининг совет тоталитар тизими расмиий-юридик жихатидангина эмас, балки ижтимоий-тарихий жихатдан ҳам бархам топди. Умуман хулоса чикариб шундай дейиш мумкинки, қисқа муддат ичиде Ўзбекистонда тарарқий этган мамлакатлар тажрибасидан ижодий фойдаланган ҳолда туш ислотхотларни амалға оширишдаги ҳиссаи бекўёёс бўлган кўнун чикарувчи ҳокимият мустақамланди. Ўзбекистон давлат мустақилигини мустақамлаш, мамлакатда чуқур демократик, ижтимоий-иқтисодий ислотхотларни ўтказишининг мураккаб даврида Олий Мажлис жаҳад иш олиб борган йиллар ортда қолди.

Учинчидан, биз бугун тулик ишонч билан айтишимиз мумкинки, ўз миллий давлатчилигини яратиб, Ўзбекистон халқлари ягона миллат сифатида шаклландилар. Эндилкида реал воқеликлардан келиб чиққан ҳолда биз миллий давлатчиликнинг муҳим институтиларини ривожлантиришимиз мумкин.

Тўртинчидан, Ўзбекистонда ҳокимиятининг кўнун чикарувчи тизими қарор топанлиги, миллий парламент аналари ривожланганлигиға асосланиб, шунингдек Ўзбекистон халқи кўп миллионли эканлигини ва мамлакат мунтақалирининг ўзига хос эканлигини ҳисобға олиш ҳолда парламент тузилишини ўзгариштириш мақсадға мувофиқдир. Яъни, бир палатадан икки палатали тизимға ўтиш зарур. Парламент фақатгина кўнун чикарувчи эмас, балки вақиллик органи ҳамдир. Шунинг учун унда фақат ақоли вақилларнинг бўлиши эмас (бу ақоли зич жойлашган марказларға мутлақ устуник беради), балки барча мунтақалардан тен вақиллар бўлиши лозимдир. Парламентнинг ана шундай сифатда таркиби топшишу популяр мақсадди, шунингдек фақат айрим гуруҳлар маънават бўлмаган кўнунлар қабул қилинишиға йўл қўймайди.

Бешинчидан, назаримизда, кўнун чикарувчи олий органда иккинчи палатанинг тузилиши Ўзбекистон кўнунчилигининг қабул қилинишиға мунтақалирининг таъсирини сезилари даражада оширадиган, парламент қабул қилаётган ҳужжатларда халқнинг хоҳиш-иродаси туликрок намён бўлишиға имкон беради. Ва шу билан бирга кўнунчилик фаолияти сезилари даражада ривожланиши учун янада кулкўроқ имкониятлар яратлади. Парламент ишида демократия ва фикрлар хилма-хиллиги кўнун намён бўлади. Миллий давлатчилик институтилари тизими ўртасида парламентнинг нуфузи ортади. Умуман, икки палатали парламент тизимини ўтиш давлат ҳокимиятининг барча тармоқлариға ўзининг ижодий таъсирини ўтказеди, фуқароий жамят қурши йўлида муҳим, шахдам одим бўлади.

Хурматли депутатлар!
Икки палатали тизим мавжуд бўлган давлатларда сайлаб қўйиладиган палатани, одатда, қуйи ёки биринчи палата деб атайдилар, бошқасини эса юқори ёки иккинчи палата деб атайдилар. Юқори ва қуйи палаталар микдор таркиби, тузилиш тартиби, ваколатлари, мамонлари ва бошқа жихатлариға кўра бир-бирдан фарқ қиладилар.

Уз пайтида Ўзбекистоннинг бўлажақ икки палатали парламенти тузилиши ҳақида

сўз юритиб, давлатимиз раҳбери унинг қуйи палатаси фақат доимий асосда ишловчи депутатлардан таркиби топшини, яъни умумий, тенг ва тўғриван-тўғри сайлов ҳуқуқи асосида, яширин овоз бериш йўли билан сайланадиган профессионал депутатлардан иборат бўлишини таъкидлаган эдилар. Бу палаталар ҳар бир депутат тенг микдордаги сайловчиларнинг вақили сифатида иш кўради. Мазкур палатанинг асосий ваколатлари кўнунларни тайёрлаш ва қабул қилишдан иборат бўлиши назарда тутилмоқда.

Иккинчи палата бевосита сайловчиларнинг маънаватларини эмас, энг аввало ҳудудларнинг маънаватларини ифода этади. Шу сабабли уни шакллантириш ва фаолият кўрсатиш тартиби ҳам бир-мунча бошқачароқ бўлади, деб мўлжалланмоқда. Шунга кўра бу палатادا Қорақалпоғистон Республикаси, қар бир вилоят ва Тошкент шаҳри тенг вақилларға эға бўлади. Ана шу мақсадда мазкур мунтақаларда халқ депутатлари вилоят, барча туман ва шаҳарлар Кенгашларининг қўма мажлисларини ўтказиб, уларда мамлакат парламентининг юқори палатасиға, айтиллик, ети ёки ўн нафардан депутат сайлаш мақсадға мувофиқ қўрўнади. Мазкур вақиллар орасида вилоят Кенгашлари депутатлари билан бир қаторда туман ва шаҳар Кенгашларининг депутатлари ҳам бўлгани маълум. Бу вақиллар маҳаллий Кенгаш депутатлигиға қолавериб, фаолияти аъзоларининг доимий асосида ишлайди. Бундан тўнунда Президентининг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.
Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.
Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

Иккинчидан, мустақил давлатларнинг қарор топиш амалиёти шунги қўрсатмоқдаки, ҳар бир халқ ўзи мамлакатини ривожлантириш учун танлаган йўлдан илгари боргани саийн ҳаёт олдимизға янги-янги вазиёфининг қўймайди. Уларни ҳал этиш эса давлат ҳокимияти институтиларни қайта қўриб чиқилиши ҳамда тақомиллаштириши талаб қилмоқда.

